

РЕШЕНИЕ

№ 126

гр. С., 25.03.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – С. в публично заседание на двадесет и четвърти февруари през две хиляди двадесет и шеста година в следния състав:

Председател: Румяна Б. Пенева

при участието на секретаря Минка Ив. Димитрова
като разгледа докладваното от Румяна Б. Пенева Търговско дело №
20245500900534 по описа за 2024 година

Предявени са обективно съединени искиове с правно основание чл.422, ал.1 от ГПК вр. с чл.430 от ТЗ.

В **исковата молба** ищецът „О.“ АД посочва, че на 14.07.2022г. в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ при Агенцията по вписвания е вписана промяна на наименованието на Р.** ЕАД на К.** ЕАД.

Посочва, че на 10.04.2023г. в Търговския регистър и регистъра на ЮЛНЦ при Агенцията по вписвания е вписана промяна чрез вливане на К.** (***) ЕАД в О. АД.

Сочи, че с Договор за потребителски кредит № 1904172530265930 от 24.04.2019 г. Р. (***) ЕАД е предоставило на Р.С.Ш., ЕГН ***** - кредитополучател и длъжник и И. И. М., ЕГН ***** - съдлъжник, банков кредит в размер на 41800 лева /четиридесет и една хиляди и осемстотин лева/, като кредитът е изцяло усвоен, а крайният срок на издължаване, съгласно чл. 5.1. е 10.05.2029г.

Посочва, че съгласно договора, кредитополучателят и съдлъжникът се задължили да го издължават в срокове и условия, подробно описани в разпоредбите на чл. 5 и чл. 6 от договора за кредит. В чл.8, чл. 9, чл. 10 от

договора за кредит са посочени и случаите, при които банката има право едностранно, без да дължи уведомление или покана до длъжника, да обяви задълженията му, произтичащи от настоящия договор, за предсрочно изискуеми и да пристъпи към принудително събиране на целия дълг.

Твърди, че по кредита има неплатени общо 8 (осем) месечни погасителни вноски с общ размер от 2 728.60 лева (две хиляди седемстотин двадесет и осем лева и шестдесет стотинки).

Посочва, че поради неплащането им и неиздължаването им в срок, с падеж, както следва: 10.11.2022г.; 10.12.2022г.; 10.01.2023г.; 10.02.2023г.; 10.03.2023г.; 10.04.2023г.; 10.05.2023г.; 10.06.2023г. и на основание чл. 8.1. и чл. 9.2. от Договор за потребителски кредит №1904172530265930 от 24.04.2019г., кредитополучателят /съдлъжникът просрочил плащане на която и да е вноска по договора за повече от 31 (тридесет и един) дни, от дължимото плащане, поради което кредитът, ползван от Р.С.Ш. и И. И. М. е обявен за предсрочно изискуем в пълен размер на 29.06.2023г.

Посочва, че в съответствие с т.18 от Тълкувателно решение №4 от 18.06.2014г. по т.д. №4/2013г. на ОСГТК на ВКС, Банката е уведомила кредитополучателя Р.С.Ш. за предсрочната изискуемост с уведомително писмо - покана за доброволно изпълнение ИЗХ-001-21479/04.05.2023г., получено лично на 29.06.2024г. и от съдлъжника И. И. М. с Уведомително писмо - покана за доброволно изпълнение ИЗХ- 00 1-21480/04.05.2023г., получено на 29.06.2023г., видно от приложените уведомително писмо и разписка. Предсрочната изискуемост е произвела действие и кредитът е осчетоводен като предсрочно изискуем на 29.06.2023г., с получаване на поканата за доброволно изпълнение от задължените лица.

Излага, че на 25.08.2023г. е подадено заявление по 417 от ГПК в Районен съд К., с което е поискано издаване на Заповед за изпълнение по чл. 417 от ГПК и изпълнителен лист срещу длъжниците Р.С.Ш., с ЕГН ***** - кредитополучател и И. И. М., ЕГН ***** - съдлъжник. По подаденото заявление Р С К. издал Заповед за незабавно изпълнение № 1129 от 29.08.2023г., Разпореждане № 4113 от 02.11.2023г. и Изпълнителен лист № 1384 от 04.12.2023г. по ч. гр. д. № 1983/2023г. срещу ответника, като го осъдил да заплати на банката следните суми:

- 29 266.75 лева - представляваща главница по Договор за потребителски

- кредит № 1904172530265930 от 24.04.2019 г.;
- 802.91 лева - редовна възнаградителна лихва за периода от 10.12.2022г. до 28.06.2023г. вкл.;
 - 124.21 лева - обезщетение за забава върху редовно падежирали главници за периода от 10.12.2022г. до 28.06.2023г. вкл.;
 - 561.28 лева - обезщетение за забава в размер на законната лихва върху предсрочно изискуема главница за периода от 29.06.2023г. до 24.08.2023г. вкл.; законна лихва върху просрочената главница от 25.08.2023г. до окончателното изплащане на задължението;
 - 616.78 лева - разноски за платена държавна такса;
 - 150 лева - юрисконсултско възнаграждение.

Посочва, че след получаването на заповедта за изпълнение и изпълнителния лист е образувано срещу горепосочените длъжници, изпълнително дело № 20248700400239 по описа на ЧСИ И.С., рег. № 8740 с район на действие - ОС С..

Сочи, че препис от издадената заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК е връчена от ЧСИ И.С. на длъжника И. И. М., при условията на чл. 47, ал. 5 от ГПК, което е основание за даване на посочените в чл. 415, ал. 1, т.2 ГПК указания до заявителя. Със съобщение от 27.08.2024г. на Районен съд - К., получено в Банката съответно на 10.09.2024г., ищецът е уведомен, че Заповедта за изпълнение по ч.гр.д. 1983/2023г. е връчена на длъжника при условията на чл. 47, ал. 5 от ГПК, като е указано на ищеца, че в едномесечен срок трябва да предяви иск относно установяване на вземането си от длъжника, предмет на издадената заповед за незабавно изпълнение. Соци се, че препис от издадената заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК е връчена от ЧСИ И.С. на длъжника Р.С.Ш., при условията на чл. 46 от ГПК на 22.05.2024г. /прилагат се доказателства за връчването и - ПДИ с Изх. № 10181/08.05.2024г./ и издадената Заповед за изпълнение е влязла в сила по отношение на длъжника Р.С.Ш..

Предвид гореизложеното, моли съда да признае за установено, че И. И. М., с ЕГН ***** - кредитополучател, на основание Договор за потребителски кредит № 1904172530265930 от 24.04.2019 г. дължи на „О.” следните суми:

- **29 266.75 лева** - представляваща главница по Договор за потребителски кредит № 1904172530265930 от 24.04.2019 г.;
- **802.91 лева** - редовна възнаградителна лихва за периода от 10.12.2022г. до 28.06.2023г. вкл.;
- **124.21 лева** - обезщетение за забава върху редовно падежирали главници за периода от 10.12.2022г. до 28.06.2023г. вкл.;
- **561.28 лева** - обезщетение за забава в размер на законната лихва върху предсрочно изискуема главница за периода от 29.06.2023г. до 24.08.2023г. вкл.;
- законна лихва върху просрочената главница, считано от **25.08.2023г.** до окончателното изплащане на задължението, за които е издадена Заповед № 1129 за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по 417 ГПК от 29.08.2023г., постановена по ч.гр. д. №1983/2023г. на Районен съд К..

Моли да бъдат присъдени разноските по настоящото дело - 703.89 лв. държавна такса и 150 лв. юрисконсултско възнаграждение.

Предвид приетата задължителна съдебна практика, застъпена в т. 12 от ТР № 4/2013г. от 18.06.2014г., моли съдът да се произнесе с осъдителен диспозитив по дължимостта на разноските в заповедното производство.

В законния срок по делото е постъпил **отговор на исковата молба** от ответника И. И. М., чрез особения представител, с който счита исковете за недопустими.

Посочва, че в договора за банков потребителски кредит №1904172530265930 /24.04.2019г. / като кредитополучател е визиран Р.С.Ш., а ответникът И. И. М. е сочен за съдлъжник.

В молбата се излага, че кредиторът ще има възможност да изисква от длъжниците си цялото вземане, като изпълнението на един погасява дълга и освобождава всички длъжници. / чл. 122 ЗЗД / Съгласно Решение №24/03.04.2013г. по гр. д. № 998 / 2011г. на 1 ТО на ВКС е изразено становище, че съгл. чл.121 ЗЗД, солидарност между двамата длъжници възниква по силата на закона или ако е уговорена между страните. Посочено е, че такава може да възникне, когато длъжниците са съдлъжници, а също и при договор за поръчителство. Солидарната отговорност възниква и при договор за поръчителство - чл. 141, ал.1 ЗЗД, когато едно лице отговаря пред

кредитора за изпълнение на задължението на длъжника, поръчителят отговаря пред кредитора за връщане на паричната сума, без да е получил същата в собственост. Сочи съдържанието на чл. 1 от цитирания договор.

Твърди, че съгласно договора, кредитополучател е само Р.С.Ш., но не и ответника, но той отговаря пред кредитора за изпълнение на задължението, т. е. за връщане на паричната сума, без да е кредитополучател, което го определя като поръчител по договора. Счита, че в случая намира приложение уредбата за поръчителството, респ. чл.147, ал.1 от ЗЗД, според която поръчителят остава задължен и след падежа на главното задължение, ако кредиторът е предявил иск против длъжника в рамките на шест месеца. Според цитираната разпоредба, отговорността на поръчителя съществува в срок от шест месеца от падежа на главното задължение. Срокът е краен и преклузивен и отпада, ако кредиторът не е предявил иск срещу главния длъжник. /Тълкувателно решение № 4/2013г./ 18.06.2014г. по тълк. дело №4 / 2013г. на ОСГТК на ВКС /. В този случай липсват доказателства за предявяване на иск /подаване на заявление по чл. 417 от ГПК от ищеца като кредитор против ответника като поръчител /солидарен длъжник/ в шестмесечния срок от настъпване изискуемостта на цялото задължение, т. е. искът е предявен след изтичане на предвидения в закона преклузивен срок. В тази насока посочва, че ответникът има качеството на поръчител и искът спрямо него е недопустим с оглед настъпилата преклузия.

Излага, че алтернативно, ако се приеме, че искът е допустим, то моли да се приеме, че същият е неоснователен.

По основателността на иска, счита същия за неоснователен.

Оспорва изцяло иска и моли да бъде отхвърлен.

Излага становище по обстоятелствата, на които се основава искът и възражения срещу иска и обстоятелствата, на които те се основават.

Посочва, че ответникът е сключил на 24.04.2019г. договор за банков потребителски кредит № 1904172530265930 в размер на 41 800.00 лв., с краен срок на погасяване - 10.05.2029г.

Оспорва изцяло предявения иск и изразява становище по установителния иск по чл.422 ГПК за признаване по отношение на ответника, че дължи на банката - кредитор следните суми:

-29 266.75 лв., представляваща главница по договор за банков

потребителски кредит № 1904172530265930;

-802.91 лв. - редовна възнаградителна лихва за периода от 10.12.2022г. до 28.06.2023г.

-124.21 лв. - обезщетение за забава върху редовно падежирали главници за период от 10.12. 2022г.-до 28.06.2023г.

-561.28 лв. - обезщетение за забава в размер на законната лихва върху предсрочна изискуема главница за периода от 29.06.2023г - до 24.08.2023г.

-законна лихва върху просрочената главница от 25.08.2023г. до окончателното заплащане на задължението.

Счита, че визираните суми не са дължими от ответника в настоящото производство. Излага, че сключеният договор за потребителски кредит №1904172530265930 е нищожен на основание чл. 11 , ал. 1 ,т. 10 във вр. с чл. 22 от ЗПК.

Посочва, че договорът е недействителен, поради нарушение на императивните изисквания на ЗПК, именно- чл. 19, ал. 1 от ЗПК, поради неточно изчисляване на ГПР и липса на яснота какви точно компоненти са включени в него и как е формиран, неточно изчислен и ГЛП, което също рефлектира върху ГПР, поради което договорът е недействителен поради противоречие с чл. 11. ал.1, т. 9 и т. 10 от ЗПК.

Според особения представител на ответника, липсва яснота за периодите и процедурите за промяна на лихвения процент по кредита - нарушение на чл. 11. ал.1 г.9 и 9а ЗПК. Посоченият лихвен процент на ден, както и годишен лихвен процент не е ясно какво точно съдържат и как се изчисляват по отношение на общия ГПР, който е в размерна 5.75% , фиксиран в чл. 4.4.1 от договора. Отделно от това били предвидени допълнителни услуги. По този начин ответникът е поставен в невъзможност да разбере какъв реално е процентът на оскъпяване на ползвания от него финансов продукт. За да бъде спазена разпоредбата на чл. 11 , ал. I , т. 10 ЗПК следвало в договора да е посочено не само цифрово какъв годишен процент от общия размер на предоставения потребителски договор представлява ГПР, но изрично и изчерпателно да бъдат посочени всички разходи, които ответникът следва да направи и които са отчетени при формиране на ГПР. Поставянето на кредитополучателя в положение, за да разбере действителния размер на ГПР, да тълкува всяка една от клаузите в договора и да преценява дали тя създава

задължение за допълнителна такса по потребителския договор, невключена в ГПР противоречи на изискването за яснота, въведено в чл.11. ал. 1 . т. 10 ЗПК.

В молбата се излага, че в случая в договора липсва конкретизация относно начина, по който е формиран ГПР, което води до неяснота относно включените в него компоненти, а това е нарушение на основното изискване за сключване на договора по ясен и разбираем начин - чл. 10, ал. I от ЗПК. В този смисъл е и решение № 21-03.2024г. по дело С 714/22 на СЕС.

Посочва се, че с въвеждането на заплащане на допълнителни услуги се заобикаля и разпоредбата на чл.19, ал.4 ЗПК. Събирането на този вид разходи е част от управлението на кредита и следва да са включени в ГПР.

В молбата се излага, че разпоредбата на чл.19, ал.1 от ЗПК сочи: годишният процент на разходите по кредита изразява общите разходи по кредита за потребителя, настоящи или бъдещи /лихви, други преки или косвени разходи, комисиони. възнаграждения от всякакъв вид /, изразени като годишен процент от общия размер на предоставения кредит.

Посочва се, че съгласно § 1, т. 1 от ДР на ЗПК "общ разход по кредита за потребителя" са всички разходи по кредита, включително лихви, комисиони, такси, възнаграждение за кредитни посредници и всички други видове разходи, пряко свързани с договора за потребителски кредит, които са известни на кредитора и които потребителят трябва да заплати, включително разходите за допълнителни услуги, свързани с договора за кредита, включително застрахователни премии, в случаите, когато сключването на договора за услуга е задължително условие за получаване на кредита, или в случаите, когато предоставянето на кредита е в резултата на прилагането на търговски клаузи и условия. Предвид сочената разпоредба, заплащането на допълнителни услуги следвало да се разглежда като елемент от общия разход по кредита за потребителя. Според ответника, е налице заобикаляне на разпоредбата на чл.19, ал.4 от ЗПК, като с уговорките за заплащане на допълнителни разходи се нарушава изискването ГПР да не бъде по - висок от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в лева и валута, определена с ПМС №426/2014г. Така, чрез нарушаване на добрите нрави и чрез заобикаляне на нормата на чл. 19, ал. 4 от ЗПК се калкулира допълнителна печалба към договорената лихва. Според ответника, посоченият в договора размер на ГПР, който не е реално прилагания в

отношенията между страните, представлява заблуждаваща търговска практика - чл. 68 д, ал.1 и ал.2, т.1 от ЗЗП. Използването на заблуждаващи търговски практики, изразяващи се в непосочването в кредитния договор на действителния размер на ГПР, представлява основание да се обоснове неравноправния характер на договорните клаузи. Цитира разпоредбите на чл. 143 и чл.146 от ЗЗП.

Излага се, че договорът за потребителски кредит №1904172530265930 следва да се прогласи недействителен, предвид разпоредбата на чл.22 ЗПК, където се сочи, че когато не са спазени изискванията на закона, то договорът за потребителски кредит е изцяло недействителен, вкл. и по реда на чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК.

Посочва се, че когато ГПР не отразява точно всички разходи, лишава потребителя от възможността да определи обхвата на своето задължение. Когато в ГПР отсъстват някои от предвидените в чл.3, б. ж от Директива 2008 / 48 разходи, договорът за потребителски кредит следва да се счита за нищожен, което води до връщане само на главница.

С оглед нищожността на договора за кредит на осн. чл.23 ЗПК счита, че ответникът следва да дължи единствено чистата стойност на кредита, от която следва да се приспадат извършените плащания.

Прави и възражение за прихващане на дължимите суми за главница по арг. на чл.23 от ЗПК с внесените суми за останалите плащания по договора от страна на ответника, както и възражение по отношение на обстоятелството, че за част от вноските за претендираната главница е настъпила давност.

Посочва, че от друга страна не е спазено изискването за форма, поради обстоятелството, че договорът не е съставен на шрифт 12, респ. погасителният план към договора, който е негова задължителна част, е с шрифт по - малък от 12, при което договорът е недействителен на осн. чл.22, вр. с чл. 10, ал.1 от ЗПК.

С оглед на сочените възражения, счита, че вземането не е изискуемо по предявения иск по чл.422, ал.1 във вр. с чл.415, ал.1, т.1 от ГПК и положителният установителен иск подлежи на отхвърляне като неоснователен.

Моли съда да отхвърли исковете като недопустими или неоснователни и недоказани, ведно със законните последици.

Счита, че делото не е с висока степен на фактическа и правна сложност.

С оглед сочените обстоятелства, счита, че размерът на юрк. възнаграждение следва да бъде определен около минималния такъв. Относно направените в исковата молба доказателствени искания, не възразява да се приложи към настоящото производство ч. гр. дело №1983/2023г. по описа на РС – К., както и да се извърши съдебно - счетоводна експертиза.

Не възразява да се приемат представените с исковата молба доказателства.

В допълнителната искова молба се сочи, че възражението на особения представител, че ответникът притежава качеството на поръчител, а не на солидарен длъжник, е неоснователно.

Посочва, че от представения по делото Договор за потребителски кредит № 1904172530265930 от 24.04.2019 г. е видно, че в раздела Страни по договора изрично са посочени както кредитополучателят Р.С.Ш., така и ответникът И. И. М., който е подписал договора като солидарен длъжник. От договора за банков кредит се установява и качеството на ответника И. И. М. като солидарен длъжник. Волята на страните в договорните отношения, според ищеца, е ясна и недвусмислена, както и качеството на ответника. Законът не изисква солидарният длъжник да е ползващо се от кредита лице, поради което и обстоятелството, че същият не е кредитополучател, не променя извода за качеството, в което е поел задължения към Банката. В случая е налице пасивна солидарна отговорност, уредена в разпоредбите на чл. 121-127 от ЗЗД. За разлика от поръчителството, при което поръчителят отговаря за чужд дълг, при уговорена солидарна задълженост, всеки от солидарните длъжници дължи на свое независимо основание и отговорността няма акцесорен характер. Договорът съдържа изрично волеизявление, че отговарят солидарно за всички задължения по кредита (чл.6 от потребителски кредит № 1904172530265930 от 24.04.2019г.). Следователно, отношението между страните е солидарно, а не поръчителско, поради което чл. 147, ал. 1 ЗЗД е неприложим.

Посочва, че възражението за нищожност по ЗПК е неоснователно. Договорът съдържа всички задължителни реквизити по чл. 11 от Закона за потребителския кредит - общ размер на кредита, условия за усвояване, лихвен процент, ГПР, погасителен план, обезпечения, такси и условия за предсрочна

изискуемост. Всички параметри са ясно посочени в табличен и текстов вид, включително формулата за изчисляване на ГПР.

Излага, че видно от депозирания отговор адв. М. Я. е счела, че липсва достатъчно информация за начинът на формиране на ГПР и компонентите му.

Счита, че начинът на формиране и компонентите на ГПР са ясно, точно и конкретно посочени, както в Договор за потребителски кредит №1904172530265930 от 24.04.2019г. (чл. 4 Лихви, такси и комисионни по конкретно чл. 4.4.1), така и в подписания Погасителен план между страните, съответно изцяло съответстващи на изискванията на чл.11, ал.1, т.10 от ЗПК, а от там изцяло съобразен с нормата и на чл.22 от ЗПК. Няма основания да се твърди, че договорът за кредит е недействителен.

Видно от подписания Погасителен план от 24.04.2019г. към Договор за потребителски кредит №1904172530265930 от 24.04.2019г., ГПР /годишен процент на разходите/ е ясно посочен, както и начинът на формирането му. Счита, че начинът на формиране и компонентите на ГПР са ясно, точно и конкретно посочени, както в Договор за потребителски кредит №1904172530265930 от 24.04.2019г., така и в подписания Погасителен план между страните, съответно изцяло съответстващи на изискванията на чл.11, ал.1, т.10 от ЗПК, а от там изцяло съобразен с нормата и на чл.22 от ЗПК. Няма основания да се твърди, че договорът за кредит е недействителен.

Посочва се, че съгласно съдебната практика на ВКС (напр. Решение № 162/10.01.2023 г. по т. д. № 802/2021 г., II т. о.), неяснота в начина на изчисляване на ГПР не води автоматично до недействителност на договора, ако основните параметри са били ясно комуникирани и кредитополучателят е бил запознат с тях при подписването. В случая ответникът е подписал декларация за информираност и е приел условията по кредита. (чл. 11.1 от Договор за потребителски кредит №1904172530265930 от 24.04.2019 г.).

По възражението за шрифт под 12 се посочва, че погасителният план и договорът са съставени съгласно чл.10, ал. 1 ЗПК и са напълно четими. Дори хипотетично да се установи шрифт под 12 пункта, това не води до нищожност, а представлява формално нарушение, което не засяга действителността на договора (така и Решение №50118/2022 г. по гр. д. № 1364/2021 г. на ВКС, IV т. о.).

В молбата се излага, че възражението за погасителна давност също е

неоснователно.

Посочва се, че договорът е с краен срок на погасяване 10.05.2029 г., като предсрочната изискуемост е настъпила на 29.06.2023 г. Искът по чл.422 ГПК е предявен в рамките на законоустановения срок след подаване на заявлението по чл. 417 ГПК, поради което вземането не е погасено по давност.

Относно искането на особения представител за намаляне на претендираното юрисконсултско възнаграждение по делото в размер на 150 лв., счита същото за неоснователно. Счита, че същото е изцяло съобразено по размер предмета и степента на фактическата и правна сложност на исковия процес. С оглед на което моли да се остави искането на особения представител без уважение.

Поради изложените по-горе съображения, намира наведените от особения представител на ответника възражения за неотнормими, неоснователни и недоказани.

Посочва, че правилно и в съответствие с чл. 422, ал. 1 ГПК банката е предявила установителен иск след издаване на заповед за изпълнение, като искът е допустим и процесуално законосъобразен.

С оглед на изложеното, моли съда да приеме, че предявеният от „О.“ АД иск по чл.422 ГПК е допустим и основателен.

Направено е искане да се отхвърлят възраженията на ответника като неоснователни и недоказани, да се признае за установено, че ответникът дължи на банката сумите, подробно посочени в исковата молба, ведно със законната лихва и разноските по делото, както и е да се присъдят на банката направените съдебно-деловодни разноски и юрисконсултско възнаграждение по чл. 78, ал. 8 ГПК.

Постъпил е допълнителен **отговор на депозираното становище** от ответника, с който поддържа изцяло наведените възражения в отговора, с които е оспорен изцяло искът.

Посочва се, че подробно и аргументирано са изложени съображения и доводи относно недопустимостта и неоснователността на исковете.

Алтернативно е заявено искане пред съда, ако приеме, че исковете са допустими, то същите да бъдат сметени за неоснователни. В тази насока са изложени възражения срещу исковете и обстоятелствата, на които те се

основават.

В молбата се излага, че на база на представените по делото доказателства са претендирали да се прогласи нищожност на сключения договор за потребителски кредит, предвид нарушените изисквания на закона в съответните пунктове, посочени от тях.

Твърди, че в този смисъл е налице и съдебна практика относно пороци в сключените договори за потребителски кредит от банката - кредитор.

Поддържа първоначалния отговор на исковата молба и моли да се постанови решение, с което да се отхвърлят исковете като недопустими или неоснователни и недоказани, ведно със законните последици.

Съдът като обсъди събраните по делото доказателства поотделно и в тяхната съвкупност и като взе предвид становищата и доводите на страните намира за установено следното:

По делото не е спорно, че между „Р. (**)“ ЕАД /сега „О.“ АД/ и Р.С.Ш., ЕГН ***** - кредитополучател и длъжник и И. И. М., ЕГН ***** – съдлъжник е сключен Договор за потребителски кредит № 1904172530265930 от 24.04.2019 г., по силата на който е предоставена сума в размер на 41 800 лв., с цел рефинансиране на кредит и потребителски нужди, с краен срок на издължаване - 10.05.2029г. В чл. 4.4, страните се договорили, че общата дължима сума от кредитополучателя по настоящия договор, изчислена към датата на сключване на договора възлиза на 54 595, 67 лв.

Видно от уговореното в чл. 4. 1. от Договора, страните се съгласили, че за първите 12 месеца, считано от първата падежна дата на кредита, кредитополучателят ще заплаща на Банката фиксирана годишна лихва в размер на 5.20 % (пет цяло и петдесет стотни процента). След изтичане на срока по чл. 4. 1. от Договора, кредитополучателят ще заплаща на Банката годишна лихва, формирана от сбора на две компоненти: променлив Референтен лихвен процент и надбавка в размер на 5. 390 (пет цяло триста и деветдесет хилядни пункта) - сборът общо "лихва" - чл. 4. 2. от Договора. Референтният лихвен процент, използван за определяне на лихвата, съгласно предходното изречение е лихвения процент по депозити с договорен матуритет над 3 (три) до 6 (шест) месеца от домакинства в български лева, съгласно лихвената статистика на Българската на родна банка (БНБ) "Лихвени

проценти и обеми по салда по депозити с договорен матуритет и репо-сделки на сектори Нефинансови предприятия и Домакинства", а при промяна - в аналогична лихвена статистика на БНБ, която включва депозити с договорен матуритет над 3 (три) до 6 (шест) месеца, в официалната парична единица в ** от лихвена статистика, обявявана на интернет страницата на БНБ [www. bnb. bg](http://www.bnb.bg), (или на друга страница, която заменя страницата на БНБ), наричан за краткост "Средносрочен лихвен процент по статистика на БНБ" или СЛП. Първоначалната стойност на Средносрочния лихвен процент (СЛП) по статистика на БНБ, след изтичане на срока по чл. 4. 1. ще бъде последно обявената на интернет страницата на БНБ, преди 01.09.2020 г., стойност на Средносрочния лихвен процент по статистика на БНБ. В чл. 4.2.1. и сл. от Договора са пояснени понятията, вида, изчисленията, компонентите, условията и др. по уговорената между страните по договора редовна възнаградителна лихва.

При забава в плащането на дължими суми по кредита, страните приели, че кредитополучателят дължи на Банката обезщетение за забава - Наказателна надбавка към лихвата в размер на 10 (десет) пункта годишно, върху забавената главница за времето на забавата до окончателното изплащане на забавените задължения. Към датата на сключване на договора, лихвеният процент при просрочени плащания, изчислен съгласно чл. 4. 1. е в размер на 15. 20%.

Съгласно чл. 5. 2. от Договора, страните са уговорили начина за погасяване на кредита – на 120 (сто и двадесет) анюитетни месечни вноски, дължими на 20-то число от съответния месец, считано от 10.06.2019 г. до 10.05.2029 г., с включващи приложимата годишна лихва съгласно чл. 4. 1., съответно чл. 4. 2. Размерът на анюитетната погасителна вноска, дължима за първите 12 месеца от действието на Договора, с включена годишна лихва по чл. 4. 1. е 447, 45 лв., съгласно погасителен план, който представлява неразделна част от договора. При промяна на лихвата по реда на чл. 4.2.1. от Договора, се променя и размерът на дължимата месечна анюитетна вноска по кредита, като актуалният размер на месечната вноска ще бъде определен с нов погасителен план, изготвен по реда на чл. 4. 3. от сключения Договор.

В чл.9 страните по договора са уговорили правата на банката в случай на неизпълнение на договора.

Видно от приложеното към ч.гр.д. №1983/23г. уведомително писмо - покана за доброволно изпълнение ИЗХ-001-21479/04.05.2023г., получено лично от кредитополучателя Р.С.Ш. на 29.06.2023г., със същото Банката го е уведомила за предсрочната изискуемост на кредита.

Видно от приложеното към ч.гр.д. №1983/23г. уведомително писмо за предсрочна изискуемост с изх. №ИЗХ-001-21480 от 04.05.2023г., Банката е уведомила съдлъжника И. И. М. за предсрочната изискуемост на кредита. Уведомителното писмо е връчено в общ. П., с. Г., ** (където е поС.ният и настоящ адрес, посочен по договора), чрез ЧСИ И.С. лице-получател- И.И. М. /баща на съдлъжника/ на 29.06.2023 г.

Видно от приложеното ч. гр. д. № 1983/2023 г. по описа на Районен съд – К., в полза на „О.“ АД/като правоприменник на „Р. (**)" ЕАД е издадена Заповед за незабавно изпълнение №1129/29.08.2023г. и изпълнителен лист, съгласно която Р.С.Ш. и И. И. М., в качеството си на длъжници, следва да заплатят солидарно на „О.“ АД /като правоприменник на „Р. (**)" ЕАД/ следните суми:

29 266.75 лева - представляваща главница по Договор за потребителски кредит № 1904172530265930 от 24.04.2019 г.;

802.91 лева - редовна възнаградителна лихва за периода от 10.12.2022г. до 28.06.2023г. вкл.;

124.21 лева - обезщетение за забава върху редовно падежирали главници за периода от 10.12.2022г. до 28.06.2023г. вкл.;

561.28 лева -обезщетение за забава в размер на законната лихва върху предсрочно изискуема главница за периода от 29.06.2023г. до 24.08.2023г. вкл.; законна лихва върху просрочената главница от 25.08.2023г. до окончателното изплащане на задължението;

616.78 лева - разноски за платена държавна такса;

150 лева - юрисконсултско възнаграждение.

Заповедта за изпълнение е връчена на Р.С.Ш. на 22.05.2024 г. чрез Пенка Янкова – баба. В срок не е постъпило възражение по чл. 414 от ГПК.

Заповедта за изпълнение на И. И. М. е връчена при условията на чл. 47, ал. 5 от ГПК. На основание чл. 415, ал. 1, т. 2 от ГПК, съдът указал на заявителя, че може да предяви иск за установяване на вземанията, предмет на

издадената заповед за изпълнение в едномесечен срок, като ищецът е предявил надлежно настоящите искове.

С оглед изясняване на спорните обстоятелства по делото е назначена съдебно –икономическата експертиза. От заключението ѝ се установява следното:

Кредитополучателят Р.С.Ш. усвоява еднократно сумата по кредита, което се установява с предоставеното на експертизата от „Р. (**)”АД банково бордеро от 25.04.2019г. по сметка ** на стойност - 41 800 лв.

Видно от експертизата, общата отпусната сума на кредита е на стойност 41 800,00лв.

Според заключението, размерът на погасителните вноски към „Р. (**)”АД по кредита е следният:

Направените от длъжника вноски са 43 на брой.

Общо погасената главница по кредита е в размер на 12 533,27лв.

Общо погасената лихва по кредита е в размер на 6 690,18лв.

Общата сума, погасена от длъжника Р.С.Ш., към „Р. (**)”АД по кредит №1904172530265930 е 19223,45лв.

Вноските по кредита са извършвани на всяко 10-то число от месеца като първата дата е на 10.06.2019г. Направени са 43 вноски, а последната дата на плащане е на 18.08.2023г. На тази дата е погасено частично вноската от 10.12.2022г. на стойност 393,26 и е останала за плащане сумата 52,27лв. по главницата.

Експертът е приложил справка с разбивка по дати за извършените вноски по кредита.

Видно от експертизата, към 25.08.2023г. рекапитулацията на кредит №1904172530265930 на Р.С.Ш. е, както следва:

Главница по кредита - 27 266,64лв.

Просрочена главница по кредита за периода от 10.12.2022г. до 10.06.2023г. - 2 000,09лв.

Обща главница : 29 266,73лв.

Просрочена редовна лихва, начислена за периода от 10.12.2022г. до

10.06.2023г. - 728,51лв.

Просрочено обезщетение за забава за периода от 10.12.2022г. до 28.06.2023г. - 124,21лв.

Предсрочна лихва за изискуемост за 29.06.2023г. - 74,39лв.

Законна лихва върху предсрочно изискуема главница за периода от 30.06.2023г. до 24.08.2023г. - 561,28лв.

Общо лихва : 1 488,39лв.

Общо главница и лихва : 30 755,12лв.

Според експертизата, общото задължение на Р.С.Ш. по кредит №1904172530265930 е 30 755,12лв.

При така установеното от фактическа страна, съдът прави следните правни изводи:

Безспорно установено е сключването Договор за потребителски кредит № 1904172530265930 от 24.04.2019 г. между „Р. (**)“ ЕАД /сега „О.“ АД/ и Р.С.Ш. - кредитополучател и длъжник и И. И. М. – съдлъжник.

Първият спорен момент между страните е качеството на ответника И. И. М. по процесния договор за кредит – съдлъжник, т. е. солидарен длъжник /както е посочено в договора/ или поръчител / каквито са твърденията на особения представител на ответника/.

Съдът трябва да определи действителната обща воля на страните като извърши тълкуване при спазване критериите на чл. 20 ЗЗД. Отделните уговорки се ценят с оглед систематичното им място в договора и във връзка едни с други, като всяка една се схваща в смисъла, който произтича от целия договор, с оглед целта му, обичаите, практиката и добросъвестността. Доколкото разпоредбата на чл. 121 от ЗЗД регламентира, че солидарност между двама длъжници възниква по силата на закона, или ако е уговорена между страните, съдът във втория случай следва да прецени конкретните уговорки, които са постигнали страните, тъй като в хипотезата на съдлъжници те се явяват главни страни по договора, а при поръчителство солидарно отговорният има акцесорно задължение и се явява единствено гарант на длъжника пред кредитора - чл.141, ал. 1 от ЗЗД. При уговорена солидарна отговорност всеки от солидарните длъжници дължи на свое независимо

основание и отговорността няма акцесорен характер за разлика от поръчителството, при което поръчителят отговаря за чужд дълг.

Съдът приема, че с подписването на договора за потребителски кредит И. И. М. е поел задължение да отговоря като солидарен длъжник с кредитополучателя Р.С.Ш., поради което е налице солидарна отговорност по смисъла на чл. 121 от ЗЗД. От съдържанието на клаузите на договора за потребителски кредит, включително чрез тяхното тълкуване по правилата на чл. 20 от ЗЗД не може да се направи заключение, че И. И. М. е поел задължение като поръчител. В преамбюла на договора за потребителски кредит е отразено, че Р.С.Ш. – кредитополучател, И. И. М. – съдлъжник, сключват същия като солидарни длъжници при условията на чл. 121 и следващи от ЗЗД. В чл. 6. 1. от договора за потребителски кредит изрично и недвусмислено е посочено, че съдлъжникът се задължава да отговаря солидарно с кредитополучателя за плащане на всички дължими към банката суми по кредита. В чл. 8 от договора са посочени случаите на неизпълнение на кредитополучателя и съдлъжника. Следователно, налице са предпоставките за ангажиране на отговорността на И. И. М. като съдлъжник по договора за банков кредит при условията на чл. 121 от ЗЗД. Ответникът няма качеството на поръчител, поради което не може да се позовава на изтичането на преклузивния срок по чл. 147, ал. 1 от ЗЗД и в този смисъл възражението на особения представител на ответника е неоснователно.

Сключеният Договор за потребителски кредит № 1904172530265930 от 24.04.2019 г. между „Р. (**)“ ЕАД /сега „О.“ АД/ и Р.С.Ш. - кредитополучател и длъжник и И. И. М. – съдлъжник, има характеристиките на договор за потребителски кредит по смисъла на чл. 9, ал. 1 от ЗПК, спрямо който са приложими особените изисквания за действителност на ЗПК. Съгласно чл. 22 ЗПК, когато не са спазени изискванията на чл. 10, ал. 1, чл. 11, ал. 1, т. 7-12 и 20 и ал. 2, договорът за потребителски кредит е недействителен.

В настоящия случай, съдът намира, че уговорените между страните клаузи са обективирани на хартиен носител и са формулирани по ясен и разбираем начин, както и с еднакъв шрифт по вид, формат и размер, не по-малък от 12, с което е спазена регламентираната в чл. 10, ал. 1 ЗПК форма за действителност на договора.

Съдът намира, че процесният договор е сключен в писмена форма и

отговаря на императивните изисквания на чл. 11, ал. 1, т. 7, т. 9, т. 11 и т.20 от ЗПК. Посочени са датата и мястото на сключване, вид на предоставения кредит, индивидуализиращи данни за страните, размерът на получената сума, общият размер, който следва да се върне – 54 595, 67 лв. /чл. 4.4/.

Спазено е и изискването на разпоредбата на чл. 11, ал. 1, т. 9 ЗПК, където е посочено, че в договора следва да се съдържа лихвеният процент по кредита, условията за прилагането му и индекс или референтен лихвен процент, който е свързан с първоначалния лихвен процент, както и периодите, условията и процедурите за промяна на лихвения процент, ако при различни обстоятелства се прилагат различни лихвени проценти, тази информация се предоставя за всички приложими лихвени проценти.

В чл. 4.1. и чл. 4.2.1. от договора е предвидена възможност за промяна на лихвения процент при точно определени условия и в точно определени размери. В чл. 5.2., изр. 3 от договора е посочено, че при промяна на лихвата по реда на чл.4.2.1. се променя и размерът на анюитетната вноска по кредита, като актуалният размер на месечната вноска ще бъде определен в нов погасителен план, изготвен по реда на чл.4.3. от договора. Доколкото по делото не е представен друг погасителен план, освен този при сключване на договора с анюитетна вноска в размер на 447, 45 лв. следва да се направи извод, че лихвата по кредита не е променяна. Поради това съдът намира, че в горепосочената клауза ясно и недвусмислено е посочен приложимия лихвен процент, методиката за изчисляване и условията за неговата промяна, в съответствие с разпоредбата на чл. 11, ал. 1, т. 9 от ЗПК.

В чл. 4.4.1. от договора е посочено, че ГПР е в размер на 5, 75%, като е посочено какви допускания са взети предвид при изчисляването му. Съгласно чл. 19, ал. 4 ЗПК, годишният процент на разходите не може да бъде по-висок от пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения в левове и във валута, определена с постановление на Министерския съвет на Република **. Следователно, в настоящия случай, посоченият размер на ГПР /5.75 %/ е по - нисък от установения в чл. 19, ал. 4 ЗПК императивен максимален размер до пет пъти размера на законната лихва по просрочени задължения. Поради изложеното, съдът намира, че не е нарушена императивната разпоредба на чл. 11, ал. 1, т. 10 от ЗПК.

На следващо място по делото е приложен и погасителен план,

съдържаща информация за размера, броя, периодичността и датите на плащане на погасителните вноски, съобразно чл. 11, ал. 1, т. 11 ЗПК.

С оглед изложеното, съдът намира, че сключеният договор между „Р. (**)*“ ЕАД /сега „О.“ АД/ и съдлъжника И. И. М. отговаря на императивните изисквания на чл. 10, ал. 1, чл. 11, ал. 1, т. 7- 12 и т. 20 и не е налице недействителност на Договор за потребителски кредит №1904172530265930 от 24.04.2019 г.

За да настъпи предсрочна изискуемост на кредита, е необходимо: да са настъпили уговорените в договора за кредит обстоятелства за упражняване на потестативното право на банката – кредитор; банката да заяви, че упражнява правото си да обяви кредита за предсрочно изискуем и това волеизявление да достигне до кредитополучателя.

В настоящия случай Банката е уведомила съдлъжника И. И. М. за предсрочната изискуемост с уведомително писмо за предсрочна изискуемост с изх. № ИЗХ-001-21480 в общ. П., с. Г., ** (който е поС.ен и настоящ адрес, посочен по договора), която е връчена чрез ЧСИ И.С. на И.И. М. /баща на ответника/ на 29.06.2023 г.

С оглед изложеното, съдът намира, че И. И. М. е надлежно уведомен за настъпилата предсрочна изискуемост на кредита.

Съдът приема, с оглед на горните съображения, че в случая се установява по безспорен начин както възникването на облигационното правоотношение между страните, породено от сключения между тях договор, така и изпълнението на задължението на Банката да предостави отпуснатата по договора сума. Поради това, за солидарния длъжник И. И. М. е възникнало задължението да върне предоставената сума при условията и в сроковете, уговорени в договора, за което не са представени доказателства от ответника.

От заключението на съдебно – икономическата експертиза се установява, че дължимите суми по кредита са: главница в размер на 29266,73лв.; просрочена редовна лихва, начислена за периода от 10.12.2022г. до 10.06.2023г. - 728,51лв.; просрочено обезщетение за забава за периода от 10.12.2022г. до 28.06.2023г. - 124,21лв.; предсрочна лихва за изискуемост за 29.06.2023г. - 74,39лв.; законна лихва върху предсрочно изискуема главница за периода от 30.06.2023г. до 24.08.2023г. - 561,28лв. Или общо дължимата лихва по кредита е в размер на 1 488,39лв., а общото задължение - главница и лихва е в размер на 30 755,12лв.

Предвид гореизложеното, съдът намира, че следва да признае за установено по отношение на И. И. М. съществуване вземането при условията

на солидарност с Р.С.Ш. на „О.“ АД (като универсален правопреемник на „Р. (**)*“ АД) по Договор за потребителски кредит № 1904172530265930 от 24.04.2019 г. за следните суми: главница в размер на 29 266,73 лв. /14 963, 84 евро/, ведно със законната лихва от 25.08.2023г. до окончателното плащане на вземането, редовна възнаградителна лихва в размер на 802, 91лв. /410, 52 евро/, начислена за периода от 10.12.2022г. до 28.06.2023г.; обезщетение за забава върху редовно падежирали главници в размер на 124, 21 лв. /63, 51 евро/ за периода от 10.12.2022г. до 28.06.2023г.; обезщетение за забава в размер на законната лихва върху предсрочно изискуема главница в размер на 561,28 лв. /286, 98 евро/ за периода от 29.06.2023г. до 24.08.2023г., за които вземания е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ №1129/29.08.2023г. по ч. гр. д. № 1983/2023 г. по описа на Районен съд – К..

По отговорността за разноси в заповедното производство:

С решението по установителния иск съдът се произнася с осъдителен диспозитив по дължимостта на разноските в заповедното производство, съгласно т. 12 от Тълкувателно решение № 4/2013 г. от 18.06.2014 г. на ОСГТК на ВКС.

В настоящия случай по ч. гр. д. № 1983/2023 г. по описа на Районен съд – К., „О.“ АД е заплатила следните разноси: държавна такса в размер на 616, 78 лв. и юрисконсултско възнаграждение в размер на 150 лв. или в общ размер на 766, 78 лв. /392, 05 евро/.

С оглед изхода на делото И. И. М. следва да заплати на „О.“ АД направените разноси по ч. гр. д. № 1983/2023 г. по описа на Районен съд – К. в размер на 766, 78 лв. /392, 05 евро/.

По разноските в настоящото производство.

Ищецът „О.“ АД е заплатил следните разноси: държавна такса в размер на 703, 89 лв., възнаграждение за особен представител в размер на 2 650 лв., възнаграждение за изготвяне на съдебно – икономическа експертиза в размер на 997, 47 лв. На основание чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащането на правната помощ, съдът определя юрисконсултско възнаграждение в размер на 200 лв. Или така общият размер на разноските е 4 551, 36 лв. /2 327, 07 евро/.

С оглед изхода на делото, отв. И. И. М. следва да заплати на „О.“ АД направените разноси в настоящото производство в размер на 4 551, 36 лв. /2 327, 07 евро/.

Съгласно чл.3-5 от Закона за въвеждане на еврото в Република България (ЗВЕРБ), решение (ЕС) 2025/1407 на Съвета от 8 юли 2025 година относно

приемането на еврото от **, считано от 1 януари 2026 г. и Регламент (ЕС) 2025/1409 на Съвета от 8 юли 2025 година за изменение на Регламент (ЕО) № 2866/98 по отношение на валутния курс към еврото за **, към настоящия момент официална парична единица е евро, равностойно на 1,95583 български лева. Поради това, горепосочените сума следва да се превалутират по правилата на чл. 12-13 от ЗВЕРБ, тъй като решението е постановено след 01.01.2026г.

Водим от горните мотиви, съдът

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по отношение на И. И. М. ЕГН *****, с поС.ен и настоящ адрес: **, село Г., община П., област С., ** съществуване на вземането при условията на солидарност с Р.С.Ш., с ЕГН ***** на „О.“ АД (като универсален правоприменник на „Р. (**).“ АД) със седалище и адрес на управление: гр.С.** по Договор за потребителски кредит № 1904172530265930 от 24.04.2019 г. за следните суми: **главница в размер на 14 963, 84 евро /29266,73 лв./**, ведно със законната лихва от 25.08.2023 г. до окончателното плащане на вземането; **редовна възнаградителна лихва в размер на 410,52 евро /802, 91лв. /**, начислена за периода от 10.12.2022г. до 28.06.2023г.; **обезщетение за забава върху редовно падежирани главници в размер на 63, 51 евро /124, 21 лв./** за периода от 10.12.2022г. до 28.06.2023г.; **обезщетение за забава** в размер на законната лихва върху предсрочно изискуема главница **в размер на 286, 98 евро /561, 28 лв. /** за периода от 29.06.2023г. до 24.08.2023г., за които вземания е издадена Заповед за изпълнение на парично задължение въз основа на документ №1129/29.08.2023г. по ч. гр. д. № 1983/2023 г. по описа на Районен съд – К..

ОСЪЖДА И. И. М. ЕГН *****, с поС.ен и настоящ адрес: **, село Г., община П., област С., ** **да заплати на** „О.“ АД (като универсален правоприменник на „Р. (**).“ АД) със седалище и адрес на управление: гр.С.** **направените разноси по ч. гр. д. № 1983/2023 г. по описа на Районен съд – К. в размер на 392, 05 евро /766, 78 лв./**.

ОСЪЖДА И. И. М. ЕГН *****, с поС.ен и настоящ адрес: **, село Г., община П., област С., ** **да заплати на** „О.“ АД (като универсален правоприменник на „Р. (**).“ АД) със седалище и адрес на управление: гр.С.** **направените разноси в настоящото производство в размер на 2327,07 евро /4 551, 36 лв. /**.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване в двуседмичен срок от връчването

му на страните пред П. апелативен съд.

Съдия при Окръжен съд – С.: _____